

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09 Şubat 2026
Sayı : 1667

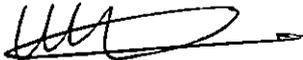
10/3736

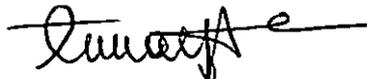
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son dönemde vahşet içerikli suçlara ilişkin görüntülerin uzun süreli ve tekrar eden biçimde yayımlanması belirgin biçimde artmıştır. Canlı yayın pratiği, reyting baskısı ve dijital içerik dolaşımının hızlanması bu sorunu daha görünür hale getirmiştir.

Bunun somut bir örneği olarak geçtiğimiz hafta büyük haber sitelerinde, İstanbul Ümraniye’de genç bir kadının öldürülüp parçalanmasıyla ilgili haberi verebiliriz. Cinayetle ilgili polis soruşturmasının bulguları, şüphelinin cesedi taksiyle başka bir ilçeye taşındığı gibi detaylar haber metinlerinde yer aldı; olay yerinin görüntüleri ve çevresiyle ilgili betimlemeler detaylarıyla defalarca defalarca verildi. Çok sayıda sosyal medya paylaşımı ve haber metninde de bu haber “kesik baş” ifadesiyle öne çıkarıldı.

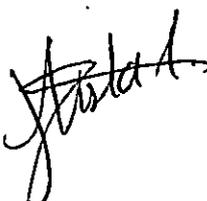
Bu kapsamda; suç ve özellikle vahşet içeren görüntülerin görsel-işitsel medyada sunum biçimlerinin, bu sunumun bireysel ve toplumsal etkilerinin, çocuklar ve gençler üzerindeki psikosozal sonuçlarının, mevcut etik ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin ve farklı ülkelerde uygulanan yayıncılık yaklaşımlarının araştırılması amacıyla; Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

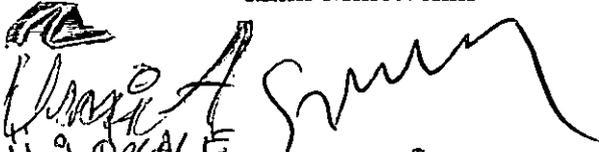

UMUT AKDOĞAN
Ankara Milletvekili

A. Turay ÖZKAN
İzmir Mv

M. Salih UZUN
İzmir Milletvekili

SEYİT TORUN
Ordu Milletvekili

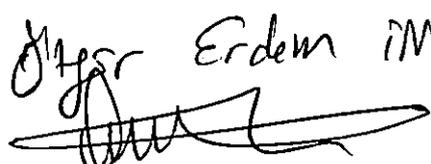

İbrahim AESLAN
Eskişehir Mv.

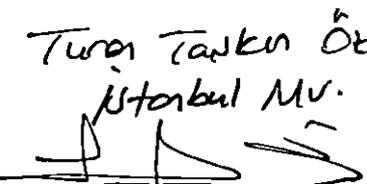

M. Salih UZUN
İzmir Mv. Av. Dr. M. Şerif
TARIKCI
Diyadin Mv

Aliye Timisi SIZER
ANKARA

Burhan AKIN
Adana Mv

T. Güllü
Eskişehir Mv

İyşer Erdem İNCESU

Turan Tarkan ÖTER
İstanbul Mv.

GEREKÇE

Son yıllarda televizyonlarda ve dijital yayın mecralarında, suç ve şiddet içerikli olayların sunum biçimi toplumda giderek artan bir rahatsızlık yaratmaktadır. Özellikle vahşet içeren suçlara ilişkin görüntülerin; olayın **özüyle sınırlı kalmadan uzun süre ekranda tutulduğu, ayrıntılarıyla gösterildiği ve gün boyunca defalarca tekrarlandığı** görülmektedir. Bu yayın pratiği, **kamuoyunu bilgilendirme amacını aşarak** başta çocuklar ve gençler olmak üzere toplumun geniş kesimlerini **sürekli travmatik içeriklere maruz bırakmaktadır**.

Bunun somut bir örneği olarak geçtiğimiz hafta büyük haber sitelerinde, İstanbul Ümraniye’de genç bir kadının öldürülüp parçalanmasıyla ilgili haberi verebiliriz. Cinayetle ilgili polis soruşturmasının bulguları, şüphelinin cesedi taksiyle başka bir ilçeye taşındığı gibi detaylar haber metinlerinde yer aldı; olay yerinin görüntüleri ve çevresiyle ilgili betimlemeler detaylarıyla defalarca defalarca verildi. Çok sayıda sosyal medya paylaşımı ve haber metninde de bu haber **“kesik baş”** ifadesiyle öne çıkarıldı.

Bu araştırma önergesi, basın ve ifade özgürlüğünü sınırlamayı, suç ve şiddet olgusunu kamuoyundan gizlemeyi ya da yayınlara sansür getirmeyi amaçlamamaktadır. Haber alma hakkı demokratik toplumların temelidir ve özenle korunmalıdır. Ancak özellikle vahşet içeren görüntüler söz konusu olduğunda, haber verme hakkının **ölçülülük ve sorumluluk** ilkeleri çerçevesinde ele alınması gerekmektedir. Sorun, suçun varlığından ziyade, bu suçlara ilişkin görüntülerin nasıl, ne kadar süreyle ve kaç kez sunulduğudur.

Vahşet içerikli görüntülerin uzun süre ekranda tutulması, olayın işlenişine dair ayrıntıların görsel olarak aktarılması ve aynı görüntülerin tekrar tekrar yayınlanması; izleyici üzerinde korku ve kaygı yaratmanın ötesine geçerek zamanla acıya karşı duyarlılığın azalmasına ve şiddetin sıradanlaşmasına yol açabilmektedir. Özellikle gelişim çağındaki çocuklar ve gençler açısından bu durum; travmatik etkilere, empati kaybına ve tehlikeyi fark etme ile kaçınma becerilerinin zayıflamasına neden olabilmektedir.

Mevcut yasal düzenlemeler ve yayıncılık ilkeleri bulunsa da suç ve vahşet görüntülerinin süre, ayrıntı ve tekrar bakımından nasıl sunulduğu konusunda bu çerçevenin yeterli olup olmadığı tartışmalıdır. Canlı yayın pratiği, reyting baskısı ve dijital mecraların yaygınlaşmasıyla ortaya çıkan bu yeni yayıncılık anlayışının toplumsal etkileriyle birlikte ele alınması gerekmektedir. Ayrıca çocuklar ve gençler üzerindeki etkilerin bilimsel veriler ışığında değerlendirilmesi ve uluslararası iyi uygulama örneklerinin incelenmesi önem taşımaktadır.

Bu kapsamda; suç ve özellikle vahşet içeren görüntülerin görsel-işitsel medyada sunum biçimlerinin, bu sunumun bireysel ve toplumsal etkilerinin, çocuklar ve gençler üzerindeki psikososyal sonuçlarının, mevcut etik ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin ve farklı ülkelerde uygulanan yayıncılık yaklaşımlarının araştırılması amacıyla; **Meclis Araştırması** açılması gerekmektedir.

